

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año IV. No. 189

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle SAN MARTIN 201/II. escr. 19

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 17. decembra 1932.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—

celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—

Ldst izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

FRANQUEO PAGADO

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

TROGIRSKA LEVA IN PASJE LAJANJE

Pretekle dni je bil v fašistični Italiji spet velik vik in krik, ki se, prav za prav, do danes še ni polegel: v mnogih mestih so se vprizorile, in se še vprizarjajo, velike protijugoslovanske manifestacije. V Zadru je množica napadla jugoslovanski konzulat s kamenjem; po rimskih ulicah je dijaštvo tulilo proti Jugoslaviji ter skušalo priti do jugoslovanskega poslanstva, kar so pa, bajé, karabinerji preprečili; v Bariju so se fašisti tako navdušili, da so v poslopju jugoslovanskega konzularnega zastopništva razbili vsa stekla v oknih ter, v znak zmagoslavja, junaško zasadi na streho italijansko trobojnico; v Vicenzi je vojni slepec on. Delcroix grmel proti „izzivajočemu vedenju hlapcev bivše Avstrije, ki so prišli pod tujega gospodarja“ in pred katerimi se treba čuvati; v Milanu so fašistični akademiki priredili veliko demonstracijo ter nosili po mestu zastave „dvanajstih neodrešenih dalmatinskih mest“, zraven pa vzklikali „ai fratelli irredenti“; v parlamentu so se predložile interpelacije zaradi „jugoslovanskega izzivanja“; v uredništvih fašističnih listov se je organizirala peresna ofenziva proti Jugoslaviji itd. itd. Za boga, kaj se je vendar zgodilo?

Mar so se Dalmatinci razhudili na tistih par tisoč več ali manj nepriljubljenih in ošabnih „fratellov“, ki žive na njihovi zemlji, ter jih povnegavili v morje? In če se to ni zgodilo, so pa gotovo kateri premikastili ali pa mu vsaj kakšno las izrili iz glave?

Ne. Nobenega Italijana se niso dotaknili, nobenemu zlega storili.

Pa čemu, torej, takšno vpitje po vsej Italiji? — se bo vprašal čitatelj.

Čemu? Radi dveh levov, dragi moji. Radi dveh levov. Pa niti ne živih, marveč kameni-

tih in pohlevnih levičev, s katerimi so Benečani pred toliko in toliko sto leti osrečili dalmatinsko mestoce Trogir, ko je tamkaj še ukazovala, „serenissima“ benečanska ljudovlada.

Lev, z Markovim evangelijem v desni šapi, je znak benečanskega mesta, kakor je doječa volkulja simbol Rima. In prav tako, kakor osrečijo danes tujca v „večnem mestu“ s posnetkom kapitolske volkulje, tako so v dobi, ko so benečanske ladje gospodovale na Jadranskem morju, osrečavali uradniki „Serenissimae“ s kamenitimi levi ona pristanišča, iz katerih so benečanski trgovci črpali svoje bogastvo.

Trogirska leva je njiju kamenita koža dolgo varovala pred zobom časa; zobu napredka pa sta se morala vdati.

Trogir, prijazno mestoce, čigar obrežje oblivajo sinje vode našega Jadrana, se je začelo v poslednjem času lepo razvijati in se širiti; pa ne divje in razbrzdano, marveč na podlagi trezno premišljene gradbenega načrta, katerega so izdelali strokovnjaki.

Pri širjenju mesta se je izkazalo, da sta benečanska leviča že odsedela dobo, katero sta jima bila namenila napredek in usoda. Bila sta v napotje, pa so radi tega jugoslovanske mestne oblasti dovolile, da se odstranita.

In tako se je tudi zgodilo.

Nič nista zagodrnjala, tudi šape nista dvignila z evangelija: mirno sta se uklonila usodi.

Zato se je pa zaslislalo tem večje lajanje na drugem bregu.

V tej preprosti, povsem razumljivi in upravičeni trogirski „operaciji“ so Italijani brž uganili „vandalski čin“, „atentat proti benečanski tradiciji Dalmacije“, „krvavo žalitev italijanskega naroda“ ter „nečuvno izzivanje“.

Človek bi se morda smejal temu kolektivnemu norenju fašističnega italijanskega ljudstva radi dveh starih kamenov, če bi ga ne razhudilo dejstvo, da se za tak prazen nič tako razgrevajo vprav sinovi tistega naroda, kateri se — radi svaje dinamične narave — ne more ponašati, da je, v trenutkih nacionalnega navdušenja, znal spoštovati spomenike, ki so jih bili pustili na njegovi zemlji številni tuji gospodarji; sinovi tistega ljudstva, ki mu nacionalna nestrpnost, preko vseh mej pretirana, ni niti dovolila, da bi spoštoval spomenike drugih narodov, nad katere je začasno raztegnilo svojo oblast; sinovi tistega naroda, ki na Primorskem niti nagrobnih kamenov s slovanskimi napisi ni mogel mirno gledati.

Vilharjev spomenik v Postojni, na primer, ni predstavljal in poveljeval tujega generala ali tuje oblasti. Narod, ki že sto in stoletja živi na tisti zemlji, se je bil stem spomenikom oddolžil svojemu sinu, kulturnemu delavcu in priljubljenemu sklada telju.

Kako so Italijani spoštovali ta znak kulture in miroljubnosti (saj je sveta resnica, da narod, ki poje, ni narod hudobnežev in prepirljivcev), to je nam vsem prav dobro znano. Pomazali, oskrunili in razbili so Vilharjev spomenik.

In to je samo en slučaj izmed mnogih.

Pa kaj spomenik! Niti kulturnih ustanov niso znali spoštovati! Oni del našega naroda, ki ga je svetovna vojna spravila pod italijansko oblast, je to bridko preiskusil.

Kakor da se je oblak kobilic vsul na zlato žitno polje, tako so italijanske oblasti pomendrale polje slovenske in hrvatske kulture, s toliko skrbjo in ljubeznijo negovano, z žulji revnega naroda obdelovano. Vse šole, vse

knjižnice, ves tisk, vsa prosvetna društva so italijanske oblasti „likvidirale“ v par letih.

To, seveda, ni bil vandalski čin. Nihče med Italijani se radi njega ni zgrozil, nihče črnil besedice v znak protesta.

Pač pa je „nezaslišano vandaldstvo“ tista preprosta. in dostojna ter v skladu s paragrafi izvedena upokojitev trogirskih levov.

Kakor da bi Jugoslovani na svoji zemlji ne imeli pravice, da takšne kamene premaknejo, če se jim zdi potrebno!

Dva stara Markova leva, kakršnih je po raznih krajih Dalmacije še toliko, da bi z njimi lahko temeljito založili prav obsežno zgodovinsko menažerijo, sta več vredna nego vsa jugoslovanska kultura! Za takšna dva leviča je neobhodno potrebno, da se razburi in razvname ves 40-milijonski narod!

Če bi Italijani imeli le trohico pravične razsodnosti, bi se bili morali začuditi, ko so jim trogirski „fratelli“ zaszvirali alarm, kako je sploh mogoče, da v Dalmaciji še vedno stoje spomeniki „Serenissimae“, torej znaki tujege, laškega gospodovanja, ko so vendar Italijani že nešteto krat, posebno odkar jih fašizem naganja k divljanju, dali Jugoslovanom zadostnih povodov, ki bi več ko opravičili temeljit lov na kamenite leviče in druge znake, ki spominjajo na zemlje lačnega, neprijateljskega in toliko krat po nepotrebnem navdušujočega se soseda.

In če bi bili logično in trezno mislili, bi bili morali priti do spoznanja, da jih jugoslovanski narod visoko prekaša v hladnokrvnosti, treznosti, nacionalni strpnosti in dostojnosti ter bi gotovo ne gobezdali o barbarjih in vandalih.

A kdo bi pri italijanskih fašistih iskal razsodnosti? In še celo pravične razsodnosti?

Nove aretacije v Ilirski Bistrici

Za proslavo desetletnice fašizma so oblasti v Ilirski Bistrici pripravljale velike slavnosti. Toda spričo prizadevanja karabinerjev in miličarjev se narod ni odzval, ker ni hotel proslavljati obletnice svojega suženjstva. Dogodilo se je celo, da so neznanci razobesili na dimniku operkarne v Bukovju jugoslovensko zastavo v znak protesta.

Medtem pa se je dogodilo še nekaj drugega: kratki spoj na električnem transformatorju je nastal ravno na predvečer proslave, da ni bilo mogoče razsvetliti javnih poslopij, kot je bilo na programu.

Neznanci so nalepili na hišna vrata raznih fašističnih podrepanikov letake z napisom: „Smrt izdajicam!“. Slični napis so našli zjutraj tudi na vratih Adolfa Valentiča, lastnika brivnice in nekdanjega učitelja, ki se je preselil iz Gorice v Ilirsko Bistrico.

Na dan proslave in naslednje dni je bila vsa Ilirska Bistrica z okolico v pravem obsednem stanu. Cele čete karabinerjev, miličnikov, članov „Ovre“ v civilu, finančnih stražnikov in mladih fašistov so šle skozi ulice in grozile ter strahovale občinstvu. V mnogih hišah so bile izvršene stroge preiskave.

Aretirani so bili: Milan Šajn, sin lastnika kavarne, Anton Tomšič, Gustav Ambrožič, Fran Derencin, Ciril in Bogomil Princ, sinova gostilničarja na postaji v Trnovem, nadalje dva kmeta iz Kuknice, Ivan in Josip Masle iz Trnovega, kovač Anton Tomšič, Josip in Anton Bastijančič in še več mladeničev iz okolice. Aretiranci so osumljeni, da so razobesili za stavo in povzročili kratki spoj, ki je onemogočil iluminacio. Iz vasi Topolce je bilo odvedenih v zapor deset oseb.

DRUŠTVENE VESTI

ZADNJE PRIPRAVE ZA BOŽIČNICO

Mrzlično se vrše zadnje priprave za božičnico, katero prirede Slovenska prosvetna društva v Buenos Airesu v nedeljo, dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne, v društvenih prostorih, ul. / Trelles in Añaseo. Do 20. t. m. je čas, da prijavijo starši svoje otroške prirediteljem. Dosel je bilo prijavljenih že 41 otrok. Daril je bilo dosel še precej nabranih, toda z ozirom na velik odziv dece, prosimo ponovno vse rojake in rojakinje, ki imajo delo in zaslužek, da žrtvujejo kakšno malenkost za naše male. Vsak centavo je dobrodošel! Darove sprejema Josip Lojk, njegova soproga in ga. Marija Zlobec v društvu SPD I vsako nedeljo popoldne in vsak večer od 8. do 10. ure.

Dosel so darovali še: Rudolf Klarič \$ 3, Jožefa Kralj \$ 2, Peter Čebokli \$ 5, Rafaela Florijančič, Tila Breščak, Danica Rijavec, Anica Belinger, Fani Badalič, Rijavec N., Jožefa Hrovatin, Vera Kodrič, Anton Bojne, Leopold Ličen, Leopold Škrbec, Metod Kralj, Marija Ušaj, Sivec Ivan, Vinko Manfreda, Lovro Kralj, Gruden Ivan po \$ 1 vsak, Ersilija Danu, Rožič Anton po 0.60 cent., Filipič Albin, Skomina Ivana po 0.50, Plijoš Ivan in Ladič Anton po 0.20. Skupaj je bilo doslej nabranih \$ 52.50.

SLOVENSKA BOŽJA SLUŽBA ZA BOŽIČ

Na željo članstva in večjega števila rojakov in rojakinj je bila sprejeta ljubezniva ponudba slovenskega duhovnika Ludvika Perniškega, ki bo prišel za božične praznike iz Choela-Choel v Buenos Aires maševat in spovedavat. V prihodnji številki TEDNIKA bomo objavili, kje so bo brala slovenska polnočnica in v kateri cerkvi bo slovenska spoved in služba božja.

PEVKAM

Bodite točne pri vajah, da se na Silvestrov večer ne bomo blamirali. Občinstvo pričakuje od vas za ta večer nekaj izvanrednega, zato vas ponovno prosim, da se z največjo točnostjo udeležujete zadnjih vaj.

Pevovodja.

LIKOF PRI PREDSEDNIKU SPD I.

Sanja vsakega priseljence je, da si na lastni zemlji zgradi svojo hišico. Škoda pa, da se te lepe sanje v današnjih razmerah le malokateremu uresničijo. Med temi redkimi srečneži se lahko prišteva naš predsednik Josip Lojk, ki ni le dober društvenik marveč tudi izvrsten gospodar. V soboto zvečer smo bili povabljeni prijatelji in ožja društvena „žlahta“ k Lojkovim na koštrunov „asadu“ in na kozarec vina, s katerimi nas je postregla marljiva gospa Lojkova, ki ne samo podpira, kakor vsaka dobra gopodinja, treh vogalov hiše, marveč jih je skupno s staro materjo pomagala tudi sezidati.

In v najlepšem razpoloženju smo se mastili z okusnim „asadam“, katerega smo pridno zalivali z dobrim vinom, ki nam je vzbudilo pevske žile, da je potem pesem za pesmijo hitela v tiho noč, lepo ubrano, kot jih znamo peti samo mi. Niti sosedom Argentinecem se ni mudilo spat; pozno v noč so poslušali naše petje. Šele ko se je pričelo svitati, so se gostje poslavljali, samo jaz nisem imel nobene sile. Počakal sem, da so vsi izginili za vogalom, nakar sem se lotil reberce, ki so imele še dosti dobrega za želodec.

Svojemu dragemu tovarišu Lojku in njegovi družini želimo mnogo srečnih let lepega družinskega življenja ob lastnem novem ognjišču.

Jan.

SVEČANA SOKOLSKA AKADEMIJA

Iz odbora Sokola Buenos Aires I nam sporočajo, da se bo vršila dne 17. t. m., ob 21. uri, v ul. San Juan 782, svečana akademija tuk. Sokolskih društev v proslavo 1. Decembra in rojstnega dne kralja Aleksandra.

ZJUZIVANICA

Dra. Dora Samoilović
de Falicov
in Feliks Falicov
Sprejemata od 10. do 12.
in od 15. do 20 ure.
Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1723
Directorio 1347

NOVA SLOVENSKA GO- STILNA

V soboto, dne 24. t. m., bo naš rojak France Kurinčič, ustanovitelj društva SPD II, prvi predsednik in sedanjí podpredsednik istega društva, odprl restavracijo v ul. Trelles 1167, pol kvadre od Gaone 2400. Zaprošil nas je, naj potom našega lista povabimo v njegovem imenu vse njegove znance in prijatelje ter vse prijatelje dobre domače jedače in zdrave pijače, da ga obiščejo, ker bi želel v svoji restavraciji vse počastiti z dobrim čopom svežega piva.

Kurinčiča poznamo kot treznega, poštenega in delavnega moža, zato smo trdno prepričani, da bo s pomočjo svoje marljive soproge, ki se, kakor pravijo, prav dobro razume na kuhinjsko umetnost, vodil svojo restavracijo tako, da bo lepo uspevala in zadovolila v ceni, kakovosti in postrežbi tudi najbolj sitnega in zbirčnega gosta.

Novemu slovenskemu restavraterju in prijatelju Francetu Kurinčiču želimo obilo uspeha!

SMRTNA NESREČA

V nedeljo, dne 11. t. m., ob 5. uri popoldne, so našli ob železniški progi pri Puente Alsina našega rojaka in člana društva SPD II. Josipa Faletiča popolnoma razmesarjenega. Povožil ga je vlak tako nesrečno, da je ostal na mestu mrtev. Odtrgalo mu je desno roko, nogo in glavo pri vratu. Kako je prišlo do te grozne nesreče, ni še pojasnjeno, a, kakor vse kaže, je prišlo do tega po neprevidnosti ponesrečene, ki je najbrž prepozno opazil drvečo lokomotivo, da ni imel več časa, da bi se ji umaknil in se rešil.

Pokojni Josip Faletič je bil prepeljan v mrtvašnico tukajšnje bolnišnice v ulici Cordoba in Junin, kjer so napravili obdukcijo. V torek popoldne pa so ga njegovi prijatelji spremili k večnemu počitku na pokopališče na Chacariti.

Pokojni Josip aletič je bil rodod iz Levških Ravni pri Kobaridu, star je bil komaj 28 let. Prišel je v Argentino pred kakimi petimi leti, da si poišče kruha in blagostanja,

a je tu našel po dolgoletnih razočaranjih, ki dandanašnji zvesto spremljajo vse emigrante, prerano smrt.

Naj mu bo lahka tuja zemlja! Preostalim pa naše iskreno sožalje!

NEMIRI NA SHODU RADIKALCEV

Par sto ljudi je bilo aretinov Airesu povodom nereda, ki je nastal na shodu, ki so ranih pretekli torek v Buega bili organizirali radikaleci v dvorani Augusteo. Po končanem shodu so hoteli razgreti radikaleci demonstrirati po ulicah, kar pa je policija hotela preprečiti za vsako ceno. In tako je prišlo do velikih izgredov in resnega spopada med policijo in demonstranti. V metežu je bil med drugimi ranjen v nogo tudi policijski komisar. Komaj po polnoči se je posrečilo policiji, ki je morala nastopiti z vso odločnostjo in upotrebiti vsa moderna sredstva, vpostaviti v mestu mir in red.

Istega dne so policijski organi izvršili več hišnih preiskav v ul. Santa Fé in Charcas. V dveh stanovanjih, kjer se navadno zbirajo radikaleci, so našli nekaj pušk in municije.

ARGENTINSKI DRŽAVNI DOLG

Parlamentarni blok poslancev in senatorjev konservativne stranke, ki je v obeh zbornicah najmočnejša, bo predložil parlamentu načrt za znižanje obrestne mere državnim papirjem. Konservativci namreč izjavljajo, da je bila večina državnih posojil izdana po previsoki obrestni meri, vsled česar da je znižanje potrebno, posebno z ozirom na težko stanje državnih financ.

EKSPLOZIJA GASOMETRA

Šest ranjenih oseb je povzročila dne 13. t. m. eksplozija karbitnega gasometra v delavnici tvrdke A.S.S.A. v ulici Venezueli pri pristanišču. Pri tej nesreči je bil težko ožgan tudi jugoslovenski državljani Petar Bečićević; ostali ranjenci so le lahko poškodovani.

ŠIVILJA za navadne obleke in večerne toalete. Izdelava prvovrstna, po največji modi. Priporoča se cenj-rojakinjam Marija Kojance, ul. San Blas 991. Bs. Aires. Telefon: 59 - 2499.

Kdor ima

BLENORAGIJO

mora vedeti:

- 1) Nič mu ne koristi, da se leči na mesečne obroke, ker mu bolezen tako podaljša.
- 2) Ne izplača se mu, da se da pregledati brezplačno.
- 3) Ne sme dovoliti, da se ga leči z injekcijami, ker je to zastareli način, ki povzroča komplikacije.
- 4) Ne sme upotrebljavati razna zdravila brez zdravniškega prepisa, ker si v nasprotnem slučaju kvvari želodec in živce.

Zatecite se na

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

ODPRTO

od 10 do 12 in 15 do 21 ure

NIMAMO PRAKTIKANTOV NE BOLNIČARJEV

DA SI BOMO ŠE BOLJ NA JASNEM

Po novejši zdravniški veda je dokazano, da najhujši zločinci ne spadajo v jetnišnico marveč v bolnišnico. Zakaj? — Potrpajte, čitatelji, pa boste videli!

„Frenologija“ (možganska veda) nas uči, da ima normalen človek prav-zaprav tri oddelke v možganih: sprednjega, srednjega in zadnjega oziroma velike in male možgane. O velikih možganih menijo, da so sedež duha in plemenitosti, srednji možgani kažejo krepko delovanje čutov, mali ali zadnji pa so središnji organ nizkotnega življenja, od koder izhajajo baje vsa temna dejanja človeka.

Ista veda nam tudi pravi, da ljudje z močno razvito duševnostjo, ki jih dičijo lepote lastnosti, so ob enem sužnji, podvrženi v isti meri tudi slabim, nizkotnim nagnjenjem, ako ne znajo brzdati svojih strasti.

Pisanje Slovenskega oddelka „Jugoslavije“, posebno pa pisanje zadnjega dopisa „Iz Cordobe“ me je popolnoma prepričalo o gorinavedenih odkritjih i o njenih posledicah.

Sicer sem že večkrat čital v časopisih nizkotna prerokanja in „kvantanja“, toda skoro vedno je bilo tako pisanje možganski plod šibkejših ljudi. Zato v resnici nisem pričakoval sličnega pisanja od moža, ki je napisal članek iz Cordobe. Čudi me, da mu tednik „Jugoslavija“ že v tretje „nadruga“ ono neleporekovanje, saj so vendar tam uredniki sami ljudje teškega duševnega kalibra.

Ženo nabij, pa ti bo vse tvoje grehe povedala, je svetoval modri sosed sosedu, ko mu je ta potožil, da ne ve kaj spovedniku povedati. A ker meni, k sreči, ni dano, da bi lahko ženo nabil, iz prostega razloga, ker nisem še praznoval svoje ohceti, mi je usoda poslala na mojo življenjsko stezico človeka, ki ima dar, da drugim grehe našteva, kar mi je prav dobro prišlo zdaj v adventnem času.

Božič se bliža rojak! Ako je čiš pod težo bremena grehov, ne tepi svoje žene, kot modri sosed svetuje. Če svojim grehom sam ne veš izraza, porojaj po široki cesti tam ob reki, do prve številke v sedmi kvadri, kjer sta za petko dve ednici; tam potrkaj in

vstopi!

In ko zagledaš moža visoke postave, ki ima bujno razvite možgane, zlasti zadnje, ne kot grešnik skesano, možko se postavi predenj in, ako ljubiš resnico in si nepristranski, reci mu kot jaz mu bom povedal zdaj:

„Sem Slovenec, delavec sem! Niti z besedico nisem nikdar hote in namenoma oskrnil svoje narodnosti; neupogljiv kot Krn sem, ki vse vidi, čuti in ne toži, a ne fanatik; dobro znam ločiti od slabega, zbirati med spanjem in bdenjem. Ponosen na svoje slovansko pokoljenje trdno verujem v veliko slovansko bodočnost!“

„Po stoletni borbi za politično svobodo opeharjeni Slovenci se moramo nagniti k socialističnim, levičarskim idejam, k idejam bratstva med narodi, če hočemo še kdaj videti svobodno našo rodno grudo, našo prelepo Primorsko. Družiti se moramo makar s hudičem, če je to v prid borbe za svobodo zaslužene zemlje, in kaj bi se ne družili z brati, ki so morda težko žrtvovali svoje narodno prepričanje v prid splošnosti, v prid človeštva.“

Tako mu povej in pojdi mirno dalje svojo pot. Še naslov mu daj in bodi uverjen, da čez osem dni in osem noči ti bo prinesel, če boš želel celo na dom, velik list, kjer bodo dvatisočkrat povečano „nadruckani“ vsi tvoji rdeči in narodni grehi, ki si jih bil zagrešil onega usodnega dne, ko si bil tam „v patiju“.

Z olajšano vestjo boš gledal na belem papirju zaplankanje svoje grehe, in začuden se boš vprašal: Moj Bog, kdaj sem vse to zagrešil? Kdo je ta strogi spovednik, ki je moje grehe tako bujno naslikal? In ko boš prečital vse litanijske grehov do konca, boš videl tam ime padovanskega patrona, ki mu sledi priimek s koncem „zetič“, kateremu ti ne bo težko najti še „Mo“, ki manjka spredaj, da ti popolno ime nekega znanega fanatika.

Toda ne jezi se preveč, dragi rojak, slabost je pač slabost. Vsi imamo svoje grehe, tudi on, ki jih drugim tako dobro naštevati zna, jih ima; pa še mnogo večje in starejše od naših. Toda meni manjka sposobnosti, ki jo treba imeti, da se lahko drugih grehe našteva in obuja. In če tudi

ti nimaš potrebne sposobnosti zato, povej mu tole.

V dveh letih poznanja in občevanja nisi spoznal gorkega značaja, dragi prijatelj! S tvojim nekorektnim postopanjem in sploh z vsem, kar si zadnje čase napravil,

si pri meni in pri mnogih napravil „tatovanje“.

Ko čitam tvoje članke, si ne moremo nič drugega misliti kot vzdihniti iz globine duše: Bog mu odpusti, saj ne ve, kaj piše.

F. Kurinčič.

VOLK MENJA S VOJO DLAKO, TODA NE SVOJ IH LASTNOSTI

Razveseljivo bi bilo dejstvo, da je zagledal luč dneva nov slovenski časopis v Buenos Airesu, če bi res že v začetku pokazal smer, katero bi pravzaprav moral imeti, še posebno, ker je izšel na podlagi delavske iniciative in z namenom, da širi delavsko kulturo, da združi slovenske priseljence v Argentini, da poživiti ter goji socialno delavsko gibanje v naši naselbini. Toda obžalovanja vredno je, da ta novi „Delavski glas“ že v prvi številki pokaže vse ravno nasprotno.

Nič pozitivnosti, nič konstruktivnega ne najdeš v njem; vsi članki so popolnoma negativne vsebine, samo podiranje in pobijanje. Sleherni razumen čitatelj „Delavskega glasa“ vidi že na prvi pogled, da mora vladati v glavah njegovih urednikov

pravi kaos, prava idejna zmešnjava. Ko prečitaš list do konca, bi najrajše vprašal urednike „Delavskega glasa“: Poslušajte, prijatelji, povejte mi za božjo voljo, kaj ste pravzaprav hoteli povedati v svojih dolgovoznih in nerazumljivih člankih?

Že v prvi številki „Delavskega glasa“ se je pričelo bobnati na isti surov in antipatičen način, kakor se je pred leti delalo v žalostno preminulem „Delavskem listu“. In kako hočete, da se bo delalo drugače, če so pa okrog njega isti ljudje, isti volkovi, ki si nadevajo zdaj, ko so spoznali, da je njihova partija izgubljena, plašč nedolžnega jagnjeta. Toda salamensko slabo se znajo maskirati, ko že na prvi pogled v njih je vse spoznalo.

Nihče ne dvomi o tem, da

BOŽIČ

Naši najlepši prazniki, ki nas pominjajo najlepših dni, se približujejo.

V domovini so naše družine, ki razen zime trpe še druge nadloge ter čakajo, da jim pride od nas kako tolažilo.

NAJVEČJE VESELJE

pa bodo imeli, če jim za praznike prispe kak denarni znesek od Vas, ki ga lahko pošljete:

POŠTNO, z AEROPLANOM ali BRZOJAVNO

naravnost na dom, brez kakih odbitkov ali stroškov, ker ko ste pri nas plačali neznatno provizijo, ste s tem vse poravnali.

SLOVENSKI ODDELEK

Banco Holandés

de la América del Sud

BUENOS AIRES — Bmé. MITRE 234

Podružnica: CORRIENTES 1900

Uradjemo od 8½ pa do 7. zvečer.

Ob sobotah do 1 popoldne.

so ljudje okrog „Delavskega glasa“ tisti neznačajneži in suroveži, ki so krivi, da se ni moglo nikoli v Argentini med Slovenci napraviti kakšno večjo akcijo v korist splošnosti. Oni so krivi za vse neuspehe našega javnega življenja in delovanja v izseljeništvu. Z največjo lahkomišelnostjo so sproti rušili in ovirali zdrav napredek sleherni trezni in pošteni iniciativi, ki ni izšla iz njihove sredine.

Volk menja svojo dlako, toda ne svojih navad in lastnosti. In da je to res, so ljudje okrog „Delavskega glasa“ pokazali že v svoji prvi številki.

Tako je, vidite, čitatelji! Da pa ne bo ta sramota še nadalje težila vso našo tukajšnje javnost, je potrebno, da naše izseljenstvo odločno nastopi proti vsem, ki so krivi našega skupnega nazadovanja. Dvignimo svoj glas, čitatelji, da nas bodo čuli vsi, in pokažimo odločno voljo za sodelovanje pri vzdrževanju enega dobrega in pristnega lista, ki naj bo delavski glas v pravem pomenu besede, ne le z imenom.

Pokažimo, delaveci in delavke, da hočemo pravi delavski glas, ki naj bo glas skupnosti, glas ljubezni, glas napredka, glas plodnega, konstruktivnega dela za skupne koristi in glas energičnega protesta proti vsem povzročiteljem današnjih krivic in zmešnjav.

Čitatelji „Delavskega glasa“, dvignimo odločno svoj protest in predočimo onemu hvalevrednemu članstvu delavske organizacije „Ljudskega odra“ resničen položaj, da bodo videli, da voditelji te organizacije ne vrše svoje naloge, kot jim je določeno v pravilih, naloge pomirjevanja, združitve in ljubezni, marveč da povzročajo z netaktičnim nesposobnim delom razkol, zmešnjavo in sovraštvo med slovenskim delavstvom v Argentini. Če je res, kakor je bilo rečeno v reklamnem letaku, da je nastal „Delavski glas“ na iniciativo odbora „Ljudskega odra“, potem pada nanj in na nobenega drugega vsa odgovornost, če list že ob rojstvu hira in propada in če se vedno bolj izpostavlja nevarnosti, da ga bodo pričeli bojkotirati kmalu tudi mnogi člani „Ljudskega odra“.

Slobotka

PRIMORSKE VESTI

DROBNE VESTI

Zadnje dni so v Povirju pri Divači aretirali precej ljudi. Vzrok je neznan. Širi pa se govori, da so baje namerali izvršiti napad na otroški vrtec in šolo, za kar so baje že našli nekaj dokazov.

Po zadnjih poročilih so aretirali veliko ljudi tudi v Vremski dolini. Tudi za te aretacije je vzrok neznan. Domneva pa se, da so v zvezi s proslavo desetletnice fašizma. Vsekakor lepa in velikušna amnestija fašistične Italije.

V Šmartnem pri Kojskem so aretirali Ivana Vendramina, starega 26 let, ker so pri njem našli nabito puško. Čeravno orožje ni bilo Vendraminovo, marveč last hišnega gospodarja, kjer je mladenič bil nameščen, je bil vseeno odveden v zapor in ne ve se, kakšna usoda ga zdaj čaka.

Pred nekoliko tedni je bilo aretiranih v Ajdovščini večje število domačinov, med drugimi tudi dr. Branko Vrčon in profesor France Kalin. Aretirali so jih v karabinjerski postaji, kamor so jih bili povabili za neke informacije. Vzrok ni znan. Morda amnestija...?

V Gorici je bilo koncem novembra sojenih pet Slovencev zaradi bega čez mejo. Obsojeni so bili: 41letni Josip Koncut iz Vedrijana nad Šmartnem, 24letni Josip Štrukelj iz Košane, 28letni Nikola Marčič iz Gorice, 19letna Josipina Štrukelj iz Ozeljana ter 24letni Lojze Škarabot iz Šempasa; vsi na več mesecev ječe in denarno kazen.

Karabinjerjem sta bila pri-

javljena radi istega vzroka tudi 20 letni Friderik Stepančič iz Ivanjega Grada pri Komnu ter 30letni Viktor Umek iz Komna.

Obsojena sta bila v Ajdovščini na 4 mesece zapora France Kobal iz Budanj in Filip Vončina iz Tribuše.

Na pet let konfinacije so bili obsojeni Sirk Franc, Karel Korenjak in Alojzij Simčič iz Biljanae; Alojz Mušič iz Biljane pa na 2 leti. Osumljeni so, da so ob priliki obletnice bazoviške justifikacije razobesili jugoslovensko zastavo.

Letošnjo pomlad so ubili na Št. Viški gori davkarja Kumarja iz Cerknega. Bil je fašist. Takoj po uboju so aretirali mnogo fantov iz Št. Viške gore in okolice. Izpustili so vse razen dveh, ki sta bila pred kratkim konfinirana na dve leti.

BLAŽINA FAŠISTIČNI HEROJ...

Nabrežina, novembra 1932. Ob obletnici pohoda na Rim, so nesli nabrežinski fašisti na grob ustreljenega miličnika in občinskega sluga Blažine vence. Kakor toliki mučeniški fašizma na Primorskem, je tudi Marko Blažina značilen zgled, kakšnim značajnim in zanesljivim ljudem podajajo fašisti plamenico nasilne kulture v roke, da jo ponesejo med naše ljudstvo. Ta človek, ki se je v delomrznosti zatekel od orožnikov k milici, ne le da ni bil priljubljen pri domačinih, ki so ga bolj pomilovali kot sovražili, ker ni bil posebno prebrisan, ampak tudi pri tovariših Italijanih, ker je bil domišljav in nadut, ker se je postavljaval pred njimi s trstiko in visokimi rdečimi lasmi

kakor kak poveljnik. Treba je bilo samo poslušati ljudi, ko so ga pripeljali iz Hruševja na domače pokopališče. Zraven pa se ta zvesti čvar ni branil prepeljavati ljudi čez mejo in je znano, da se je za to tudi ponujal, ko je služil pri Postojni. Njegov brat Viktor, ki je še miličnik ker mu ne diši, je bil vsaj toliko moder, da v domačem kraju ni delal ljudem sitnosti a drugod so si ga zapomnili, zlasti fantje, katerim je ukazal nesti težak in dolg mlaj iz Skopega v Dutovlje. Podobna malovredna človeka in ovaduha sta občinski sluga Lojze Kovačev iz Cerovega in mešetar Pepo Lupinj iz Mavhinj, podrepnika nabrežinskega župana in karabinjerjev.

DESETLETNICA IN NAŠE LJUDSTVO

Sv. Lucija, 10. novembra 1932. Pri nas se je proslavila 10letnica fašizma z mašo, katere so se morali udeležiti vsi ki imajo le kako obrt, ter z veliko večerjo v gostilni Mikuž, na katero je bilo povabljenih čez 100 ljudi. Poleg neštetihih pritepencev z juga, ki so dobili pri nas najboljša uradniška in druga mesta, so bili povabljeni tudi razni trgovci in obrtniki, kateri so se pač radi ljubega miru morali odzvati, čeprav bi gotovo raje v miru doma zavžili svojo večerjo, kot pa, da so neprestano poslušali oni prismojenji „Eja, alala!“ Z veseljem moramo poudariti, da se naši ljudje, posebno še mladina prav dobro drži in da je v naši občini le par izvrzkov ki se prodajajo za Judeževe groše. Za te bo pa prišel dan obračuna.

ITALIJANSKI URADNIKI SE UČIJO SLOVENSKI JEZIK

Podbrdo, 8. novembra 1932. Tukajšnji italijanski uradniki so se začeli učiti slovensk. Vsak teden pride dvakrat neki gospod iz Sv. Lucije kateri jih podučuje. Čudno, kaj jih je prijelo da se učijo jezika ki ga govori le narod pastirjev-barbarov, kot se sami izražajo. Morda pa jim že uhaja pogled čez Črno prst in čez Petrovo brdo? Naj pokušijo.

LIPO SO POSEKALI — SMREKO ZASADILI...

Kobarid, novembra 1932. Le redkokdaj se sliši kaj novega iz Kobarida. Saj ni čudno. Tu živijo samo še betežni starci, ki lečijo svojo bole-

Dr. MILOSLAVICH

diplomiran na univerzah v Buenos Airesu, Berlinu in Dunaju

SPECIJALISTA ZA SPOLNE BOLEZNE, KAPAVEC (TRIPER), SIFILIS IN KOŽNE BOLEZNI Sprejema osebnobrez asistentov. — Zdravljenje garantirano. — Zdravilna elektrika. — Ultravijoletni žarki. — Zdravljenje na abonament

NOVI NASLOV:

TALCAHUANO 1025

med CHARCAS in SANTA FE

Sprejemanje bolnikov od 8. do 10. in od 3. do 7. (prej Lavallo 310)

zen, ženske, ki na pokopališču objokujejo svoje drage, zapeljana dekleta, pozabljena in prepuščena usodi in otročad, ki vzbujajo slabe nade, ki se vsiplje iz šolskih sloopij vreščeč po italijansko. Kje je oni zdravi in krepki rod...

Nekdaj najlepša gospodarstva danes propadajo. Samo en žalosten slučaj: starček je bil oskrbnik nekega premoženja v Starem selu. Bil je v stiskah in ko je dobil vojno odškodnino od onega posestva, je denar porabil zase. Dediči so zahtevali naj jim izplača dobljeno vojno odškodnino. In ker ni imel denarja, je moral starček od 82 let preko štiri mesece v zapor.

V hišah, ki so jih pustili prazne oni, ki so se izselili, gospodarji vojaštvo. Za časa vojaških vaj pa se nastanijo v njih oficirji, kuhinje, magacini itd. Vojaštvo nič ne vpraša, ali je to komu prav; je v zavojevani deželi! in ne smemo se čuditi če je ljudstvo obupano. Srečo imajo samo še podrepniki, ki se znajo dobro prilizovati novim

gospodarjem. Za nje se še vedno dobi možnost žiljenja, četudi na najbolj podel način. V teh žalostnih časih se jim je zahotelo in postavili so si v vasi kino, ki je stal preko 10.000 lir. A mogočno lipo sredi trga so posekali in zasadili so na njeno mesto — smreko. Očividno jim ni tudi to dalo mira in hoteli so nam tudi na zunaj dati pečat suženjstva.

Upajmo na boljše čase!

EKONOMSKA KATASTROFA NA PRIMORSKEM

Sv. Lucija ob Soči, novembra 1932. Že leta in leta propada združeno življenje v Primorju. Malo je še zadrug t. j. kmetskih, gospodarskih hranilnic in posojilnic, ki še niso prišle v konkurz ali pa vsaj dobile fašističnega komisarja. Zadnje čase, je zašla v neprilike to pa radi tega, ker domačini ne morejo plačevati obresti in vračevati posojil, tudi hranilnica in posojilnica pri Sv. Luciji ob Soči. Na zadnjem občnem zboru, ki se je vršil pred mesecem dni in kateremu je prisostvoval tudi prefekt Tiengo, so sklenili da podpišejo vsi člani menice

Za nakazila in izplačila

v angleških funtih

na vsa mesta in kraje Jugoslavije, češkoslovaške in Julijske Krajine ter na vse države celega sveta, obrnite se na

BANCO DE LONDRES

Y AMERICA DEL SUR

Najstarejša banka, katere samo ime pomeni že

VARNOST in RESNOST

Osrednji zavod: 6, 7 in 8, Tokenhouse Yard, London
Buenos Aires: Bartolomé Mitre 399 esq., Reconquista
Mendoza, Paraná, Posadas, Rosario, Santa Fe, Tres Arroyos, Tucumán in Asunción.

Rosario: calle San Martín 849 y Salta 2809-13
Podružnice: Azul, Bahía Blanca, Concordia, Córdoba

INSTITUTO MEDICO CALLAO

Direktor: Dr. LUIS N. RENOULIN

Stranke sprejemajo specialisti

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica,

Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

BLÉNORRAGIA — Abona po \$ 20 mesečno.

SIFILIS — Moderno zdravljenje.

KOŽNE: Izpadanje las, lišaji.

ŽIVČNE: Nespanje, omotica, glavobol.

PLJUČNE: Bronhitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIČNE in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ŽELODČNE: Bolečine, kislina, razširjenje, rane in povračanje.

OSLABELOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ZENSKKE: Bolestno čiščenje. Jajčnika. Beli tok. čnika. Beli tok.

PRVI PREGLED BREZPLAČNO

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Ulica CALLAO 339

za gotovo vsoto. Ker pa so se takoj po obnem zboru uprli in ni hotel nihče plačati, je odbor sklenil, da se izterjajo vsa posojila. Posojila imajo seveda samo domačini, ki pa se nahajajo v gospodarskih neprilikah. Par posestnikov je že prejelo opomin, naj v kratkem roku poravnajo svoj dolg, ker pa nimajo gotovine, bodo posestva šla na dražbo.

PRAVIJO...

Pravijo, da podpredsednik društva SPD II ne more za enkrat v Mar del Plato, kakor je bilo zadnjič rečeno, ker bo baje v kratkem postal „oštir“. Prosil me je, naj sporočim cenj. čitateljem in čitaljicam, da se vsem najto-pleje priporoča. Svojo „oštar-rijo“ bo odprl dne 24. t. m. v ul. Trelles 1167, pol kva-dre od Gaone 2400. Kdor se hoče prepričati, naj ga pride obiskat. Postrežen bo po do-mače, priprosto a dobro, da bo zadovoljen.

Jure Zgaga.

Razširjajte SLOVENSKI TEDNIK

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo pre-skrbeti se z dobrimi stvar-mi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki "Astra", Córdoba 901 vdo-bite z druge roke in v do-brem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, kipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske o-bleke, svilene in iz blaga, večerne in promenadne o-bleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških oblek in delavnica.

Velika ---- ---- novost

V barvarni (tintoreriji) "Belga", Córdoba 901, sem otvoril krojaški odde-lek, ki izdeluje po najmo-dernejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega an-gleškega blaga. V tej mo-derni barvarni morete pre-barvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par pe-nove. Obiščite na vsak na-čin podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK
OBEH PODJETIJ:
TOŠKOVIĆ
JOVAN OSTOJIC

DOPISOVANJE

Sledečim cenj. naročnikom se najlepše zahvalujemo za poravnavo naročnine:

Pipan Anton do 30. nov., 1933. Belinger Anica do 31. marca 1934. Bevčič Karol do 30. nov. 1933. Nusdorfer Anica do 31. dec. 1933. Lasič Henrik do 30. nov. 1933. Špacapan Paula do 30. nov. 1933. Breščak Tila do 30. nov. 1933. Bevčič Franc do 30. nov. 1933. Daneu Rudolf do 30. sept. 1933. Klarič Rudolf do 30. nov. 1933. Trbižan Filip do 30. nov. 1933. Škerk Evgenija do 30. aprila 1933. Prinčič Amalia do 30. nov. 1933. Mezgec Franc do 30.

INDISKRETNOST AVTOMO- BILSKA NEZGODA

Poleti lanskega leta se je neki budimpeštanski fotograf poročil z 19-letnim dekletom. Kmalu po poroki je povedal ženi, da se v Budimpešti ne more uveljaviti in da pojde v Pariz, kjer se bo v svoji umetnosti še izpopolnil in na-šel mogoče več zaslužka. Mla-da žena se je najprvo hudo branila slovesa, a ko ji je dejal, da jo bo kmalu pokli-cal k sebi in da bo medtem

nov. 1933. Potočnik Matija do 30. nov. 1933. Ivanka Štrukelj do 30. sept. 1933.

strogo pazil na svojo zvesto-bo, se je končno vdala. Na-to se je odpeljal.

Decembra meseca je ženo povozil in precej hudo poško-doval avto. nekega tvorničar-ja. Odpeljali so jo v bolni-šnico in od tam po prvi po-moči v porodniški oddelek, kjer je spravila na svet — enomesečnika, seveda mrtve-ga. Tvorničarja so obsodili na tri tedne ječe, ženo pa so po treh tednih odpustili zdra-vo iz bolnišnice. Svojemu mo-žu ni sporočila niti besedice o vseh teh dogodkih in tudi ko se je mož na Silvestrovo nenadoma vrnil iz Pariza, da prebije nekoliko dni doma

in jo potem vzame s seboj v Pariz, ni rekla ne bev ne mev. Seveda pa je bila sre-čna, da bo mogla z možem ostaviti Budimpešto.

Dva, tri dni pozneje je prišlo za ženo, ki je ni bilo doma, pismo od zdravnika, ki jo je zdravil v bolnišnici. Mož je mislil, da gre za kakšno uradno zadevo in je od-prl pismo. Na svoje veliko začudenje je našel v zavitku račun za zdravljenje ženine bolezni, o kateri ni nič vedel. Takoj je stopil k zdravniku in ta, ki je menil, da mu pred možem svoje pacientke ni treba imeti skrivnosti, mu je povedal natanko, kako in kaj. Mož ni rekel besede, po-bral je svoje stvari in se ne-mudoma vrnil v Pariz. Tam je vložil tožbo za ločitev za-kona, kajti bilo mu je ja-sno, da ni bil on, kot zakon-ski mož, ki je bil šest mese-cev od žene, oče otroka, ki se je rodil komaj enomese-čen. Zakon so ločili brez mno-gih formalnosti po ženini krivdi. Ta je ostala brez sred-stev na cesti. A sedaj je vlo-žila sama tožbo proti tvorničarju, ki jo je bil povozil. Od njega zahteva odškodni-no 25 tisoč pengov, češ, da ji je njegov avtomobil prepre-čil nadaljevanje srečnega za-kona, ker bi možu lahko vse prikrla, da je ni doletela ti-sta nesreča, vrhu tega pa ji je nov zakon zaradi ločitve po lastni krivdi onemogočen. Sodniki bodo v kratkem ime-li priliko povedati, da-li pri-tiče kakšna odškodnina ženi po avtomobilski nesreči, ki je spravila na dan njeno ne-zvestobo.

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledu-jemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

KAPAYICO

Reakcija Wassermann

Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje

REVMATIZEM

in komplikacije zdravimo brez bolečin

SYFILIS 606-914

Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis
Povračanje, bolečine, kisline, rane, slaba prebava

ČREVESNE

Krči, zapeka, šibkost

BOLEZNI GRILA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE

X ŽARKI - ULTRAVIOLETNI ŽARKI
DIATHERMIA - VISOKA NAPETOST

Pregled SAMO \$ 3.-

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.
Atelje SAVA JOVANOVIĆ, F. Quiroga 1267, Dock Sud

PENSION ZA ŽENSKE

Ženske se sprejmejo na hrano in stanovanje. Lepe zračne sobe. Hrana dobra in na izbero. Tele-fon in radio na razpolago

M. KOJANEC

U. T. 59 Paternal 2499

Calle SAN BLAS 991

Diplomirana

babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penziji-onstke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178

U. T. 62 Mitre 3755

(1 kvadra od Rivadavia)

Gospodinjstvo

Vsak dan je treba moško obleko izkrtati in pregledati, če ni raztrgan žep, ali če se ne poslavlja gumb, če se ne cepi rob pri hlačah in rokavih; kjer se kaj bliska, podloži z blagom, ki je vsaj podobno po barvi. Manjše luknje zadela s svilo ali pa z nitmi istega blaga. Glej vedno, da dobiš od krojača kaj krp.

Kako snažimo marmor? Napravi dobro milnico ter ji primešaj nekaj vode Javel. Ako ostane potem kak madež izdrgni. Lesk pa marmor zopet dobi, ako se temna mesta dobro mažejo z raztopino voska v terpentinu.

Likalnike napravimo zopet gladke, ako vzamemo kos

rumeneva voska, ga ovijemo s krpo in gladimo po toplem likalniku. Ko smo ga s tem dobro očistili, vzamemo drugo krpo, ki jo pomočimo v drobno sol in zopet dobro gladimo likalnik. Rja izgine popolnoma.

Bršljan je jako dober pripomoček za pranje temnih volnenih ali svilenih oblek. V ta namen napravimo prevrelico iz kakih 20 listov bršljana na vsake pol litra vode. Čez 2—3 ure precedimo vodo in v nji operemo blago. Likati moramo že suho blago.

Pri iztepanju ne obešaj obleke, ampak jo vrzi preko droga ali plota in pazi, da se ne razmahadra. Težkih sukenj in suknjičev ne obešaj

nikdar za zanjko na ovratniku, ker se pretegne in trže blago ob ovratniku in na ramah. Iztepeno obleko preglej in skrtaj na mizi, poravnaj in obesi.

Krtačo, milo in vodo dobiš povsod. Blato in madeži razjedajo obleko, vanjo se za-tegne zopern duh. Snaga je res trud, je pa tudi ugled, zdravje in lepota.

Red prihrani delo in izgubo. Skrb za obleko je treba privzgojiti. Zvečer naj zloži deček svoje hlače lepo po zgibi in naj obesi svojo suknjo. Ne puščajte, da razmeče otrok čevljičke in nogavice po vseh kotih in je drugi dan veliko iskanje. Tak otrok ne bo nikdar reden in čeden. Ko bi naši dedje ne bili ravnali skrbno z obleko, bi se ne bila ohranila po sto let. Nič ni madežev po starih oblekah naših babic — zdaj je obleka umazana že prvo leto.

Skrb za čevlje. Da bi ostalo usnje dolgo mehko in voljno in da bi se ohranila prvotna oblika čevlja, je treba pri čiščenju paziti na sledeče: Črne, gladko usnje se čisti len z redko kremo, ki jo nanesemo s krpo ali mehko krtačico.

Za boxcalf rabimo gostejšo kremo. Barvni ševro se čisti z redko kremo, ki pa naj ima temnejšo barvo kot obutev sama. Madeže na rumenih ali sploh svetlih čevljih odstranimo s tem, da madež nekoliko omočimo z bencinom in nato zradiramo z mehko radirko. Belo jelenovo kožo namažemo z redko belo kremo in zdrgnemo z gobico. Posušiti se mora obutev iz bele kože le v senci, ker bi na solcu belina porumenela. Enako čistimo tudi belo plateno obutev. Praški niso priporočljivi, ker preveč praše. Lakaste čevlje, ki so se zmočili, najpoprej posušimo na solcu ali v topli sobi. Nikoli se ne smejo snažiti mokri. Še le na suhe, ki smo jih preje očistili prahu in blata, natresemo vazelina ali zelo redke kreme. Nato se obutev posvetli zopet z drugo čisto krpo ali krtačo.

O zdravlju in boleznih

Za kosilo velja danes kot najboljši čas med 12. in 13. Večerjati ne smemo kratko, preden ležemo, ker bi trpela prebava in spanje, temveč najmanj 1 ali 2 uri prej.

Ogrci v koži niso živalice,

LABORATORIJ ZA ANALIZE

Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljunkov, Ultramikroskopija i. t. d. — Vseh vrst cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

temveč lojevi vozli, ki zapirajo izhodne luknice kožnih žlez in so dobili črno glavico od prahu. Odstranimo jih s previdnim itiskavanjem s posebnim iztiskovalcem in se zavarujemo pred njihovim zopetnim pojavem s pridnim umivanjem z žveplenimi mili in vročo vodo.

V večini primerov mrzlice je telesna temperatura okrog pol 5. popoldne najvišja.

Ženska, ki imajo večinoma nepokrit vrat, trpijo manj pogosto zaradi vnetja v vratu nego moški.

Prvi pojav življenja pri novorojenem otroku je prvi materinem telesu. Prvi dih se zgodi običajno po rojstvu trupa in le redko že po rojstvu glave. Normalno dihnejo novorojenci 32- do 36-krat v minuti in to med spanjem, med vekanjem 40- do 48-krat, v drugem letu življenja 28-krat, v 3. — 5. leta 24-krat in od 10. leta dalje 14- do 20-krat.

V staroindijski medicinski knjigi "Suzrata" je naslikan idealni zdravnik naslednje: Lase naj ima kratke, nohte čiste in obrezane, z doma naj ne gre nikoli brez dežnika ali palice, predvsem pa naj se izogiba vsakih zaupnosti z ženskami. Biti mora lep in lepo raščen ljubezniv, resen in duhovit; govori naj nežno in

ohrabrujoče kakor prijatelj, srece naj mu bo plemenito in naj bo vzor zmernosti in treznosti. Svoje bolnike naj ljubi bolj nego vse svoje bližnje. Človek sme občutiti strah pred bratom, materjo ali prijateljem, pred zdravnikom pa nikoli.

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, ca-

Na hrano in stanovanje

sprejema možke, ženske in poročence.

Klijentom, zlasti ženskam in matrimonijom, preškrbi potom dobrih zvez brezplačno nameščenje

Pension Viena

Sta. Fe 1933

U. T. 44 - 5207 — Bs. As.

Priporočam se lastnik E. KRAVANJA

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota, šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi

SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Krojačnica

"THE ENGLISH CHANNEL"

25 DE MAYO 627

BUENOS AIRES

Obleke po meri, angleško blago, najmodernejši vzorci, prvovstna podlaga iz pravega platna od

\$ 70 dalje

šivanje obleke s prvostno podlago od

\$ 39 dalje

Velika izbora fantazija hlač po meri iz platna in svile od

\$ 16

Popravljamo, čistimo, peremo in likamo obleke, površnike in dežne plašče.

Dr. J. HAHN

ŽENSKE BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJČNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELODČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

SIFILIS — KRVNE BOLEZNI Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

NIZKE CENE

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA

NAŠA SLOVANSKA LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravlju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

Vsakega nekaj

Hooverjev moratorij je bil pozdravljen lansko leto po vsem svetu z radostjo, kakor da bi se šlo za prvi stvarnejši korak k izboljšanju svetovnega političnega in gospodarskega položaja, v katerega so bile vržene po vojni vse države na svetu.

Tudi mi, če se spominjate, smo v našem TEDNIKU z daljšim člankom „potroštali“ svoje čitatelje, obetajoč jim skorajšnji povratek normalnih razmer.

Danes, po preteku enega leta, pa vidimo, na žalost, da smo se hudo uračunali, zakaj dogodki so prav zgovorno dokazali, da Hooverjev moratorij ni bil vreden hrupnega optimizma in veselja, s katerima ga je ves svet pozdravil.

Baš te dni je isti Hoover ostal odločno in neomajeno pri zahtevi, da mora Evropa plačati letošnjo kvoto za vojne dolgove Združenim državam. Vse lepe prošnje in rotnja Francije in Anglije niso nič pomagale. Dne 15. t. m. treba Ameriki plačati!

Kakor vse kaže, bosta Anglja in Francija spoštovale svoj podpis, svoje obveznosti in plačale. Z isto pravico pa bosta tudi onidve zahtevale od svojih dolžnikov spoštovanja obveznosti in podpisov. In tako se bo zopet pričel stari ples, katerega konec boste videli, da bo strašno krvav.

Zadnje vesti iz Evrope pravijo, da se bo novi nemški ministrski predsednik general von Schleicher, naslednik von Papena, udeležil „razorožitvene“ konference, ki se bo po kratkem presledku, zopet pričela januarja prih. leta v Ženevi. In kakor vse kaže, bo Nemčija na „razorožitveni“ konferenci napela vse sile, da bodo končno tudi njej dovolili oboroževanje...

In to naj se imenuje razorožitvena konferenca!

V tretje gre rado, pravijo. Mnogokrat pa se je zgodilo, da je bilo tretjič istočasno tudi zadnjič. Radovedni smo, kako bo v Rusiji s to zadevo, kjer je te dni vsemogočni rdeči car Stalin napovedal „tretje čiščenje“ v komunistični stranki.

Kakor pravijo brzoglavne vesti, bo to pot čiščenje precej radikalno. Na črni listi je kakšnih 500.000 komunistov, ki bodo dobili breco, ker niso, po mnenju sedanjih sovjetskih voditeljev, vsega zaupanja vredni komunisti; namreč takšni komunisti kot jih potrebuje ruska proletarska diktatura, ki je vsak dan bolj Stalinova in manj proletarska.

Mandžursko vprašanje postaja vedno bolj zapleteno in vse kaže, da je bil pesimizem, s katerim je svetovna javnost sprejela vest o odločnem

nastopu Društva narodov napram Japonski, popolnoma utemeljen.

Te dni je Rusija odgovorila Japonski, ki je zahtevala od sovjetske vlade izročitev kitajskega agenerala Su-Ping-Wena in kitajskih čet, ki so se zatele na rusko ozemlje, da ne bo ugodila v tem slučaju japonski zahtevi in da torej ne bo izročila ne generala ne kitajskih čet. Kako je Japonska sprejela ta odgovor, ni znano, ker Japonci vedno malo govore, zato pa bolj delajo, in sicer tako, kot se njim zdi najboljšje.

Istočasno, to se pravi te dni, je Litvinoff izjavil v Ženevi, da je sovjetska vlada odločila, da zopet vpostavi diplomatske zveze s Kitajsko. In tako, vidite čitatelji, se tudi tam na Daljnem vzhodu po vseh prepisih pripravljajo krvavi ples.

Ko človek sledi razvoju svetovnih političnih dogodkov in če mu je dano vreči vsaj bežen pogled za kulise te komedije, vidi z grozo, da se bo ta dolgoletna komedija končala s tragedijo, kakoršne svet še ni videl...

POROČEN, NE DA BI VEDEL

V občinski urad v Zalae-gerszegu (Madžarska) je prišel te dni učitelj Bela Czupon in hotel vedeti, da-li ga

imajo tam zapisanega kot zakonskega moža. Pogledali so v matrice in so ugotovili, da se je poročil 17. aprila 1930. z neko šiviljo. Mož ni bil nič presenečen, ker so ljudje o tem že dolgo sušljali v kraju, kjer učiteljuje, rekel pa je, da to ni res, da si je bilo v knjigah zapisano, da je predložil vse potrebne dokumente, ki so se glasili na njegovo ime. Ker si niso vedeli drugače pomagati, so pozvali njegovo dozdevno ženo, ki pa svojega „moža“ ni hotela spoznati. Res se je bila poročila pred dvema letoma, toda nje mož je bil čisto drugačen in je kmalu po poroki izginil ter se drži ta čas menda v Košicah. Bilo je torej jasno, da se je nekdo polastil Czuponovih listin in jih uporabil za poroko. Učitelj, ki je postal tako mož brez lastne vednosti, pa je vložil ovadbo na državno pravdnništvo.

Otrok v kuhinji

Štiriletna Nežica pazi v kuhinji na mleko. Ko mleko že kipi, zakliče: „Mamica, pridite brž, mleko je že večje od lonca!“

Težave v zakonskem življenju

A: „Ne vem, zakaj se vedno govori o težavah v zakonskem življenju. Če nastane prepir, vzame mož klobuk in gre zdoma.“

B: „Res je, to ni nič hudega.“

A: „Kaj pa je potem tako hudo?“

B: „Vrniti se...“

Preveč zahteva

A: „Gospod, vaš pes me je ugriznil v nogo.“

B: „Pa vendar ne zahtevate, da bi vas tak psiček ugriznil v nos?“

Knjigarna

LUKA ALJINOVIĆ

San Martin 450. — Bs. Aires ima v zalogi gramafonske plošče slovenskih narodnih pesmi po \$ 2.50

V notranjost države se pošlje najmanj 6 plošč

FANI KERSEVAN, Calle Campana 4675, Villa Devoto, sprejme dekleta in žene, ki pridejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom. Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389
Buenos Aires

KAPAVICO

zdravimo po načinu Dr. KAROLA RENNERT
(Rodom iz Nemčije)

Clinica Medica RENNERT

SIFILIS

NOTRANJE BOLEZNI

DIATERMIA

Sprejema se od 15 do 20 ure

RIVADAVIA 2580, 1. nadstr.

Dve kvadri od Plaza Once

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO D. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje

BLENORAGIJE - KAPAVCA

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINI

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

M. Stepanovna.

OZNALI ŽENO

Ko bi možje poznali ženo in njeno konstitucijo bolj, nego je poznajo, bi bilo mnogo manj nesrečnih zakonov in ločitev, nego jih je. Mož pozna žensko le površno, le na zunanje, očaran je od njene lepote in miline; ve, da je ustvarjena zato, da pomaga možu ustanoviti dom, da mu rodi otroke in vodi gospodinjstvo. Smatra jo, da je v vseh različnih dobah svojega življenja prav tako zdrava in čvrsta kakor on.

Že duševno življenje pa je pri ženski drugačno nego pri moškem. Žena je bolj čustvena, bolj občutljiva, vse jo bolj zagrabi, dogadki se je vtisnejo v sree in dušo, da jih ne more izbrisati ali pozabiti, pa naj prepotuje ves svet in naj si išče najglasnejših, najzabavnejših družb.

Ko je bila po enkrat v mesecu, trpi nekatera bolj, druga manj, pri vsaki pa vpliva to stanje na razpoloženje in živčevje, ki v takem času kar brni. Mož pa pravi, da je muhasta, histerična, da pri nji ni obstanka, namesto da bi ji dal dobro besedo, bil bolj nežen in obziren do nje.

Kako greše šele možje v dobi, ko je žena noseča, iz samega in edinega vzroka, ker je ne poznajo, ker niso poučeni, kako ji je v tem času. Koliko mora prestati žena duševnih boli poleg telesnega trpljenja, ker je mož ne ume!

Ko je otrok na svetu, se pa čudi mož z drugimi vred, kako da je dete tako čmerikavo, jokavo, razdražljivo; ne pomisli pa, da je temu kriv on sam, ker ni poznal materinega trpljenja, ko je bil še otrok pod njenim srcem, in je on še povečeval njene duševne muke.

Histerija in samo histerija, tako imenujejo možje vsak bolesten duševni pojav, ki izvira pri ženi iz telesnega trpljenja.

Skoro vse žene trpe v prvi polovici nosečnosti, nekatero bolj druge manj. Ali jim odreče želodec, da morajo bruhati po vsaki jedi, ali ne morejo prenašati vonja raznih

KO BI MOŽJE P

jedi, tobaka, kave, rib i t. d. Vse so v tem času tudi živčno občutljivejše, ker vpliva sprememba v njihovem telesu, ki je v zvezi z različnimi oboletostmi, na živce in na duševno razpoloženje.

Poznamo ženo, ki je tožila svojemu možu, da ji smrdi tobak. Stanovanje je bilo majhno, duh po tobaku je bil seveda povsod, ker je bila moževa obleka že prepojena z njim. Bilo ji je zelo težko, kadarkoli je stopil v njeno bližino. On se je pa hudoval, da je je sama sitnost in da nima doma nikjer miru.

Drugo poznam, ki je trpela v nosečnosti več mesecev

za neznosno srbečico. Zdravnik je dejal, da bo vse minilo, ko pride otrok na svet. Trpela je strašne muke, ker ni imela miru ne podnevi ne ponoči. Prebdela je v joku in boli vse noči, dočim je mož poleg nje mirno smrčal in je bil silno hud, če ga je včasih prebudila, ko so ji bile noči brez spanja tako strašno dolge in mučne. Nekoč je položila malo bolj trdo kozarec na omarico, ker jo je srbeči-

ca silno pekla. Zarohnel je nanjo, če ni morda zblaznela, ter postavil drug kozarec na omarico tako trdo, da se je razbil.

Kaj naj v takih primerih občuti ženino sree? Morejo li biti v njem druga čustva razen žalosti, jeze, boli in ugašanja ljubezni do moža, ki ne razume njenega trpljenja? Materino slabo razpoloženje, srd in žalost, to vse pa vpliva na otroka.

Nekateri možje pravijo, da je ženino trpljenje nekaj naravnega in da narava že sama skrbi, da ni prehudo, ne v nosečnosti ne na porodu. Naj bi le poskusili! Ni zaman menda po vsem svetu razširjen izrek, da, ko bi morali možki roditi, bi ne imel nobeden več kot enega otro-

ka, in da je vsaka žena, ki umre na porodu, prišteta v nebesih med mučenice.

Naši zdravniki, ki poznajo iz svojih zdravniških študij ženino položaj, naj bi napisali knjigo za moške, iz katere naj bi le-te poučili, kako morajo ravnati z ženo ob posebnih prilikah, zlasti v nosečnosti.

"Ženski svet"

Dojenček in kopel. Dojenček ima zelo občutljivo kožico, pa mora tudi pri največji snagi biti dolgo v mokrih pleničkah. In naj ga pri vsakem previjanju še tako omijemo in izbrišemo, se vendar nabira po gubah nesnaga, ki razjeda kožico. Zato je kopanje za takega otročička neobhodno potrebno.

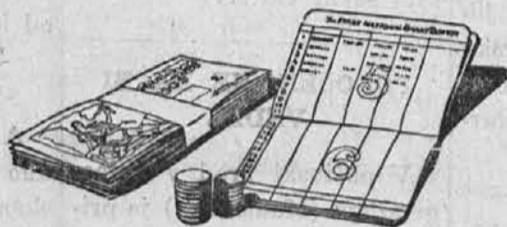
Kakšna bodi dojenčkova kopel? Biti mora topla, obilna, da je vse telesce v vodi, in redna, t. j. vsak dan. Če ni posoda dovolj velika, je del telesa vedno zunaj vode na zraku, ki ima nižjo toplino kot voda. Odtod kašelj, krmežljave oči, črevesni in drugi katar. Soba, kjer se otrok koplje, mora imeti 17—18° C toplote in naj bo dobro zaprta; voda pa 35° C prve tri tedne, 35° C do treh mesecev, pozneje pa tudi do 33° C. Najpripravnejša posoda je cinkova banjica, ki je tako globoka, da je dete lahko do vrata pod vodo. Toplino merijo nekateri matere z roko, kar je pa zelo nezanesljivo. Če ima mati mrzlo roko, se ji bo zdela tudi pre-malo topla voda vroča; če pa poskuša s toplo roko, se ji bo vroča voda zdela hladnejša, kot je v resnici. Edino zanesljivo je merjenje s toplomerom. Kopel ne sme biti predloga; 3—5 minut zadostuje. Najbolje je, da koplje-mo dojenčka zjutraj; otroku pa, ki ponoči slabo spi, bolj prija kopanje v večernem mraku. Tak otrok je lahko malo dlje v vodi, mesto čiste vode vzamemo nekoliko kamelične ali lipove zavrelice, ki pomirljivo vpliva na telesce.

Dojenček naj se koplje vedno tešč, nahranimo ga šele po kopeli.

Samo \$ 5

stane odslej za celo leto
Slovenski tednik
SAMO \$ 3.-
za pol leta
POSAMEZNA ŠTEVILKA
10 centavosov

BANKA PRIJATELJ

KAKO PRIDETE DOMALEGA KAPITALA

Več načinov je, ki vam omogočijo naložiti denar, ki ga zaslužite, z najboljšim dobičkom in si napraviti mali kapitalček. Eden izmed najboljših je štednja, in to stopnja-joča štednja.

NAŠ JUGOSLOVENSKI ODDELEK

ki je odprt od 9. do 18 ure, ob sobotah od 8.30 do 11., vam odprte vlogo pričeni s \$ 5, z dobrimi obrestmi leto za leto. Malo po malem morete večati svojo imovino. Govorite s svojim prijateljem, ki že ima pri nas vložni račun.

The **FIRST NATIONAL**
BANK of BOSTON

FLORIDA 99 — Buenos Aires

PUEYRREDON 175

Av. GRAL. MITRE 301 (Avellaneda) CORDOBA 1223 (Rosario)

ZAUPANJE

VLJUDNOST

HITROST

SIGURNOST